

Kdo má dnes hlavní slovo

(Excerpt in Czech)

Translated by: Alena Šamonilová

Contact of the translator: alenasamonilova@gmail.com

JAK SE ROSTE

Začíná to takhle: nejdřív jsi malinkatý jako sardinka v mámině břiše. Když vyrosteš do velikosti šišky chleba, přijdeš na vzduch. Dokud nezačneš chodit, rosteš do délky a pak do výšky. Cítíš se skvěle, když dosáhneš na kliku u dveří, a ještě líp, když dokážeš rozsvítit světlo. S osloveními je to u holek takhle: Nika je teď holčička a její sestra Lija zrovna tak. Jejich sestra Lučka už je holka a mamka žena. (Jak je to u kluků, o tom ať si přemýšlí sami.) Jednoho dne bude i z Niky holka a potom žena. Samozřejmě, že ji zajímá, kdy se to stane a jak pozná, že už je holka a později, že je žena.

Lučka jí vysvětluje:

„To všechno se postupně dozvíš. Ale nejdřív se musíš naučit, jak se vůbec řekne: RRROSTLA. Ty to ještě neumíš. Všechno říkáš s L. Ty říkáš LOSTLA. Slyšíš mě? RRROSTLA. Slyšíš, jak můj jazýček drnčí?“

Nika to chápe. Začne cvičit:

„LLLL. LOSTLA.“

„Ne, ne, Niko, tobě nic nedrnčí. Dívej: RRRR. Jazýček musí drnčet jako traktor. ROSTLA.“

Nika to zkouší:

„LLLL. Tlaktol. Lostla.“

„Ne, ne.“ řekne Lučka. „Dneska ti to nejde. Jsi ještě moc malá. Možná zítra.“

Nika má starosti. Co, když bude zítra už pozdě a její jazýček nikdy nezadrnčí a ona nebude nikdy holka a nikdy žena? Celý den procvičuje a snaží se, tak moc ji to trápí. I večer, když se mamka, která je žena, s ní rozloučí, Nika stále ještě procvičuje: „LLLL. TLAKTOL. LOSTLA.“

Nejde to. Vůbec jí to nejde! Je úplně zoufalá. Uprostřed procvičování usne a zdá se jí o L, které nechce drnčet, ale jenom pleská. Když se ráno vzbudí, je její jazýček odpočatý. Znovu se ho pokouší rozechvět. A heleme se: L najednou začne drnčet – RRRR! Podařilo se jí to, podařilo: „RRRR“ opakuje. „TRAKTOR!“ procvičuje. „ROSTRA!“

Je celá bez sebe radostí. Rychle vyskočí na nohy.

Jen tak bosky běhá po domě, aby našla Lučku a pověděla jí o svém úspěchu. Najde ji v kuchyni u snídaně.

„Ručko, ručko, už jsem vyrostra“ křičí. „Posrouchej. Traktor! Sryšíš, jak drnčí?“

Jsem už veriká. Teď už budu za chvirku horka, budu za chvirku žena?“

AŽ BUDE NIKA VELKÁ

Nika zrovna slavila čtvrté narozeniny. Už předtím se naučila, jak se rukou ukáže, že jsou jí čtyři roky. To totiž není tak jednoduché. Čtvrtý prst jí tlačí dolů. Druhou rukou si musí chytit malíček, aby čtvrtý prst zůstal natažený. Máma říká, že to můžeš ukázat i jinak: že schováš první prstík, palec. Ale to Nice přijde úplně hloupé. Palec je první, schovat musíš poslední,

vždyť rosteš popořadě: nejdřív je ti jeden rok, potom dva, pak tři... Nemůžeš začít odzadu. Ach, bude o dost jednodušší, až bude mít pět. Vztyčíš všechny prsty a je to. To už bude opravdu velká. Brzy pak začne chodit do školy. Bude kreslit kola a čáry do velkých sešitů a bude umět spočítat, kolik je sedm plus jedna. Večer bude dělat úkoly a učit se. Až máma řekne:

„Niko, běž spát,“ ona odpoví: „Ještě nejdu, nemám čas, dělám úkoly.“

Až Nika ještě o trochu povyroste, bude jezdit na velkém kole. V kapse bude mít osvědčení o zkoušce z dopravního hřiště. Když ji zastaví policajt, ukáže mu své osvědčení a hlavou mu pokývá před nosem a řekne: „Dívej, pane policajte, mám helmu.“ Pak se zasměje, protože policajt se na ni bude překvapeně dívat a divit se: „Taková malá holčička a už je tak velká.“ Cha, cha, to bude koukat, a ona pojedje dál do obchodu a úplně sama dojde nakoupit.

Zanedlouho bude moct krájet nožem. Bude mít velký ostrý nůž. Bude krájet brambory, chléb, sýr a cibuli. Bude celé dny krájet, vezme všechno jídlo z ledničky a z šuplíků a rozkrájí ho a naseká na malé kousky, a pak z něj uvaří velký hrnec husté polévky pro celou rodinu. Ale něco určitě udělá jinak než máma: až bude krájet cibuli, nebude brečet a popotahovat. Je fakt hloupý, že máma, která už je tak velká holka, bulí kvůli nakrájené cibuli.

Až vyroste ještě víc, bude pod svetrem nosit podprsenku. Do školy bude mít kozačky. Bude je nosit na elastácích, jako Lučka. Kozačky už budou mít malý podpatek a rty si bude ráno malovat rtěnkou, až budou zářit jako duhové kuličky. Bude chodit na školní autobus a bude mít tašku přes jedno rameno. Až přijde domů, bude vyprávět o pitomých spolužácích. Bude umět anglicky, bude říkat: „Van, tu, frí, fór, tenks a sori!“ Vždycky když se jí někdo zeptá, co a jak ve škole, tak občas řekne: „Úplně supr,“ občas zase „Úplně stupidní,“ aby mohla použít všechny ty hustý slovíčka.

NIKA BAČKŮRKÁŘKA

Pokaždé, když někdo z dětí ráno nenajde své bačkůrky, máma neřekne: „Odesla vám je bačkůrková víla Bačkůrkářka,“ ale říká: „Nejspíš jsou tam, kde vám včera večer spadly z nohou.“

Ještěže Nika vždycky všechno najde. Hned jak někoho slyší říct: „Kde jsou mé bačkůrky?“ a mámu, která vždy odpoví stejně, hned se dá do práce. Hledá všude. Na poličkách, za gaučem, v šuplících. Je tak malá, že může vlézt pod postel a za skříň. Proleze všechny kouty a škvíry v domě. A ostatní čekají bosky na svých postelích.

Když se Nika znovu objeví, její náruč je plná bačkor. Červené nese před Tina, modré před Lučku, žluté před Liju... Ale její nohy stále bosky cupitají po studené podlaze! Kdepak jsou její růžové bačkůrky?

Teď se Tin, Lučka a Lija, kteří jsou již obutí, rozprchnou po domě. Nika čeká na gauči.

I ostatní hledají po všech koutech a škvírách. Podívají se dokonce do trouby, do prádelního koše a za ledničku. Ale růžové bačkůrky nikde. Tehdy si Lučka vzpomene. Jde se ještě podívat do bedny s hračkami. Podívej se, podívej, růžové bačkůrky jsou na tlapkách velkého Ničiného medvěda. V noci měl studené nohy, tak se obul. Lučka donese bačkůrky do obývacího pokoje. Nika má radost. Když byla zima medvědovi, který je chlupatý, co potom Nice, která nemá na nohou ani jeden chlup.

Who's the Leader Today?

Translated by: Olivia Hellewell

Contact of the translator: olivia.hellewell@nottingham.ac.uk

The Rules of Growing

It starts like this: first you're in mummy's tummy, as tiny as a grape. When you're as big as a loaf of bread, you come out. You grow longer, and then when you can walk, you grow taller. You feel very important when you can reach the doorhandle, and really special when you can turn on the light. The words we use to describe girls are like this: Eva is now a little girl and so is her sister Lila. Their sister Lucia is a big girl, and Mummy is a woman, and a grown-up (the boys will have to think for themselves about how this works for them). One day Eva will also be a big girl, and then a grown-up. She is keen to find out, of course, when this will happen, and how she will know when she's a big girl, and then later, a grown-up.

Lucia explains to her: 'You'll know straight away. But first you have to learn how to say it right: GRRROWN UP. You can't do that yet. You always say 'GW'. You say GWOW. Can you hear it? GRRROW. Can you hear how I roll my Rs?'

Eva understands. She starts to practice.

'WWW. GWOW.'

'No, not like that, Eva; you're not rolling your tongue. Here: Rrrrrrr. You have to roll your Rs, as if you're purring. GROW.'

Eva tries:

'WWW. Purwing. Gwow.'

'No, no', says Lucia. 'It's not working today. You're still too young. Maybe tomorrow.'

Eva is worried. What if tomorrow is too late and her little tongue never purrs and she never gets to be a big girl and never a grown up? She's so worried that she tries and practises all day. Even when Mummy, who is a woman, says goodbye to her in the evening, Eva is still practising: 'WWW. PURWING. GWOW.'

She can't do it. It just won't work! She feels completely hopeless. She falls asleep whilst practising and dreams about a tongue that won't purr, but only whirrs. Yet when she wakes up the next morning, her tongue has had a rest. She tries again to roll it. And look: all of a sudden, her tongue start to purr! 'RRRR!' She's done it, she's done it: 'RRRRR!' she goes again. She practices: 'GROW!'

She's bursting with happiness. She leaps to her feet. She runs through the house in her bare feet, to find Lucia to tell her what she's done. She finds her in the kitchen having breakfast.

'Wucia, Wucia, I'm a ggrown up!' she cries. 'Wisten. Rrrrr! It purrs! I'm a ggrown up! Will I be a big girl now, will I be a woman soon?'

When Eva Is a Big Girl

Eva has just celebrated her fourth birthday. She practised how to show she was four with her fingers. It's not that easy, actually. Her fourth finger wouldn't stay up. She had to use her other hand to hold the little finger down, so that the fourth one would stand up straight. Mummy says that there's another way to do it – you can hide your thumb. But that seems very silly to Eva. Your thumb is your first finger, you should hide the last one, because you grow in order: first you're one, then two, then three... you can't start backwards. Ah, it will be so much easier when she's five. You show all your fingers and that's it. Then she really will be big. Soon after that she'll start at school. She'll draw circles and letters in a big exercise book and she'll know how to add up seven plus one. In the evening she'll do her homework and study. When Mummy says: 'Eva, time for bed,' she'll say: 'Not yet, I'm busy, I've got homework.'

When Eva's a little bit bigger, she'll ride a big bike. She'll have a license in her pocket. If she gets stopped by the police, she'll show her license with her picture on it and also tilt her head right under his nose and say: 'Look, policeman, I've got a helmet.' Then she'll laugh, because the policeman will look confused and say: 'So grown up for such a little girl.' Ha, he'll see, when she rides all the way to the shop by herself.

Soon she'll be able to use a knife. She'll have a big, sharp knife. She'll cut potatoes, bread, cheese and onions. She'll cut things all day long, she'll take all the food out of the fridge and out of the cupboards and cut it and chop it all into tiny pieces, and then she'll use it to make a big pot of soup for the whole family. But some things she'll do her own way, not like Mummy: she won't cry and sniffle when chopping the onions. It really is very childish how Mummy whinges over chopped onions, when she's such a big girl.

When she's even bigger, she'll wear a bra under her jumper. She'll wear boots to school. She'll wear them with tights, like Lucia. Her boots will have a small heel and she'll put her lipstick on in the morning, so that her lips are shiny like marbles. She'll walk to the bus stop with her bag on one shoulder. When she gets home, she'll tell everyone about her silly schoolfriends. She'll know how to speak French, and she'll say: 'un, duh, twa, cat, mercy and pardon!' When she's asked how things are going at school, she'll sometimes say, 'well good', and sometimes, 'well boring,' so she can use all the cool words.

Eva, Slipper Retriever

Whenever one of the children has lost their slippers, Mum never says: 'The elves must have taken them,' and instead she replies: 'I expect they're right where they fell off your feet last night.'

It's a good job that Eva always finds everything. The minute anyone asks: 'Where are my slippers?', and Mum replies the same as always, she gets to work. She searches everywhere. On the shelves, behind the sofa, in drawers. She's so small that she can wriggle under the bed

and behind the wardrobe. She rummages in every nook and cranny in the house. While the others wait in their beds, with their bare feet.

When Eva reappears, she has her arms full of slippers. She takes the red ones to Tina, the blue ones to Lucia, the yellow ones to Lila. But her feet are still tottering bare on the cold floor! So where are her pink slippers?

Now Tina, Lucia and Lila, no longer in bare feet, are rushing around the house. Eva waits on the sofa.

Everyone is looking in every nook and cranny. They even look in the oven, in the washing basket and behind the fridge. But the pink slippers are nowhere to be found. Then Lucia has an idea. She takes one last look in the chest of toys. And look at that! There, on the paws of Eva's big teddy bear, are her pink slippers. His feet got cold in the night, and so he put them on. Lucia brings the slippers into the living room. Eva is happy. If the bear was cold with fur on his feet, what must it be like for Eva, without a single hair on hers!

